

(0138)

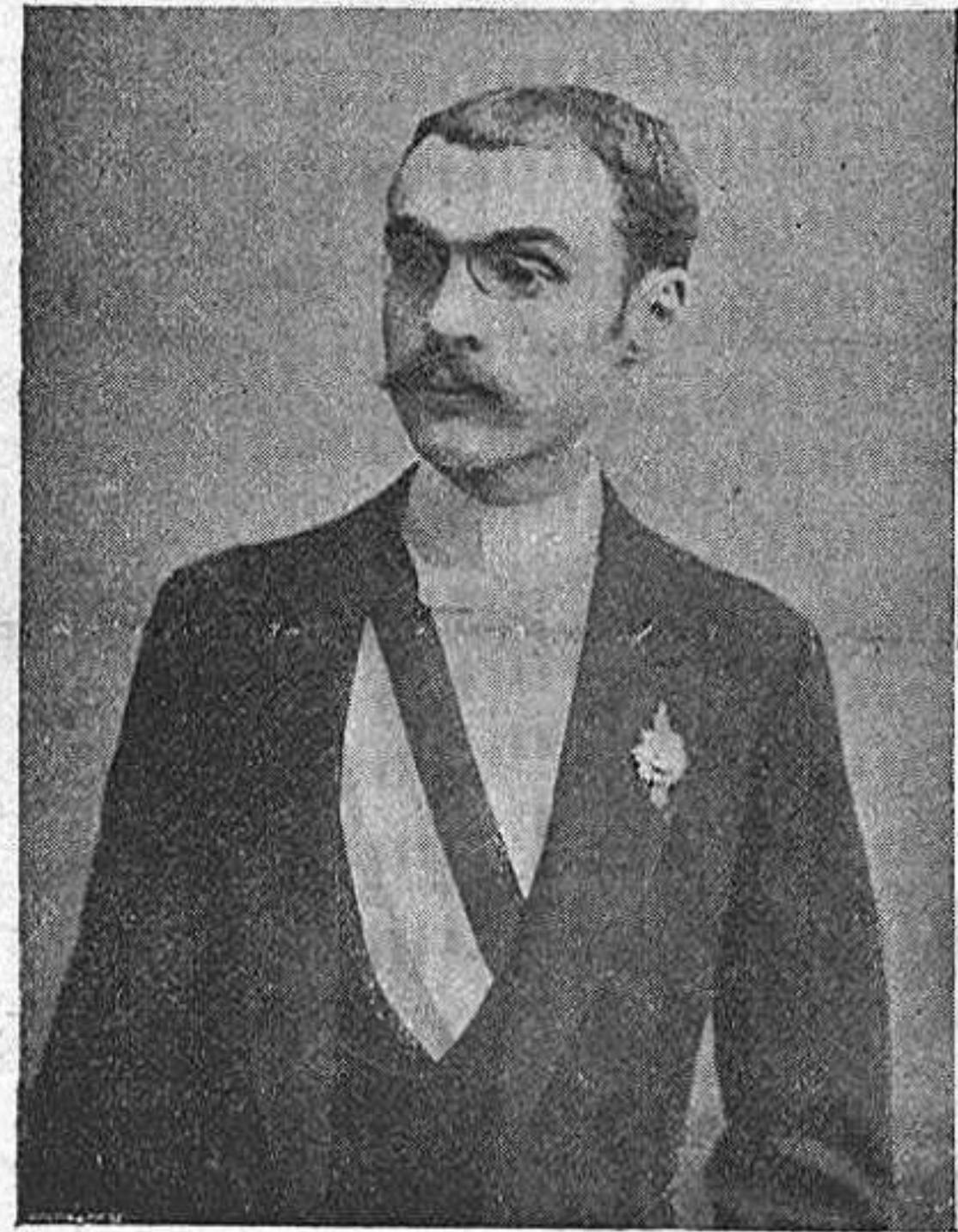
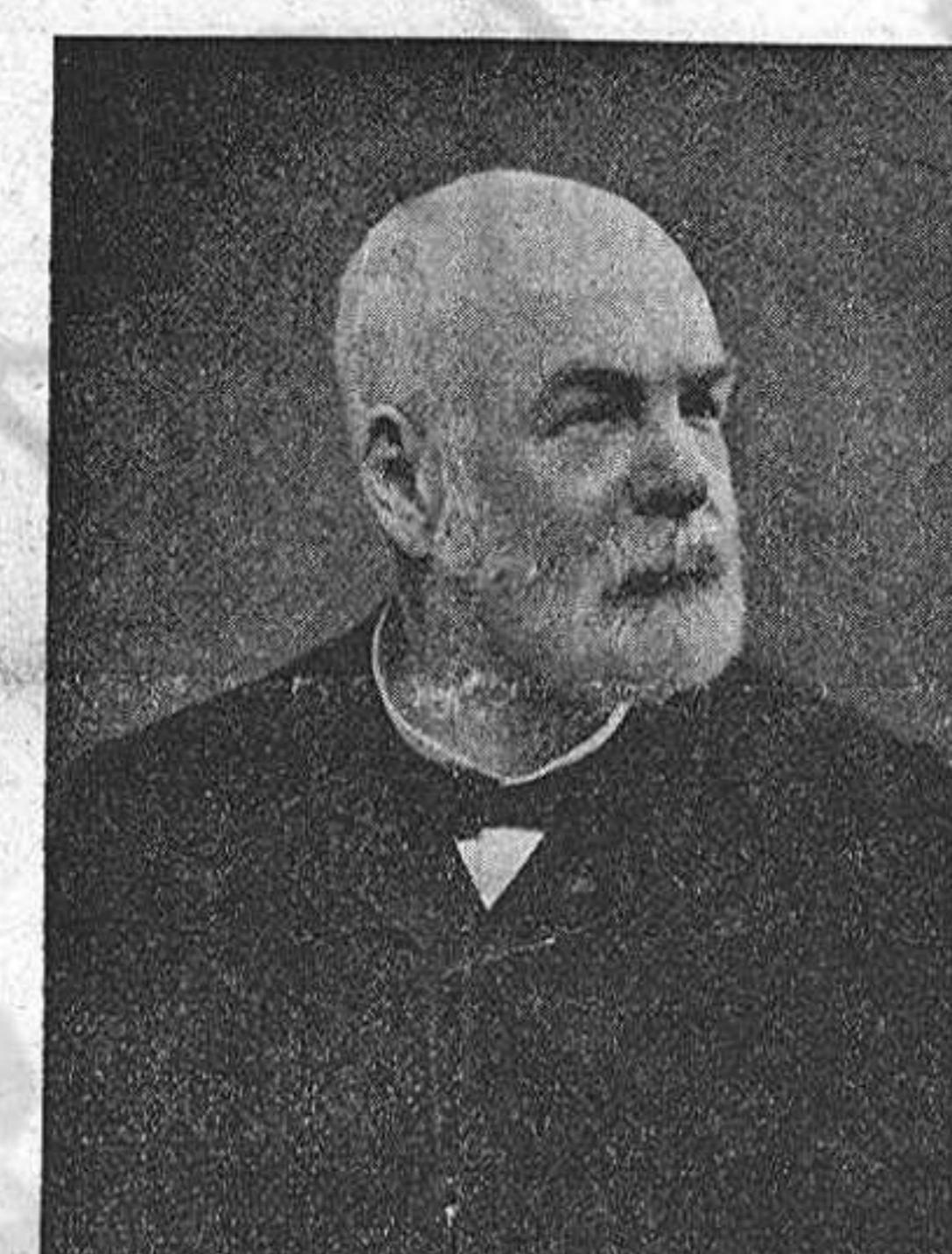
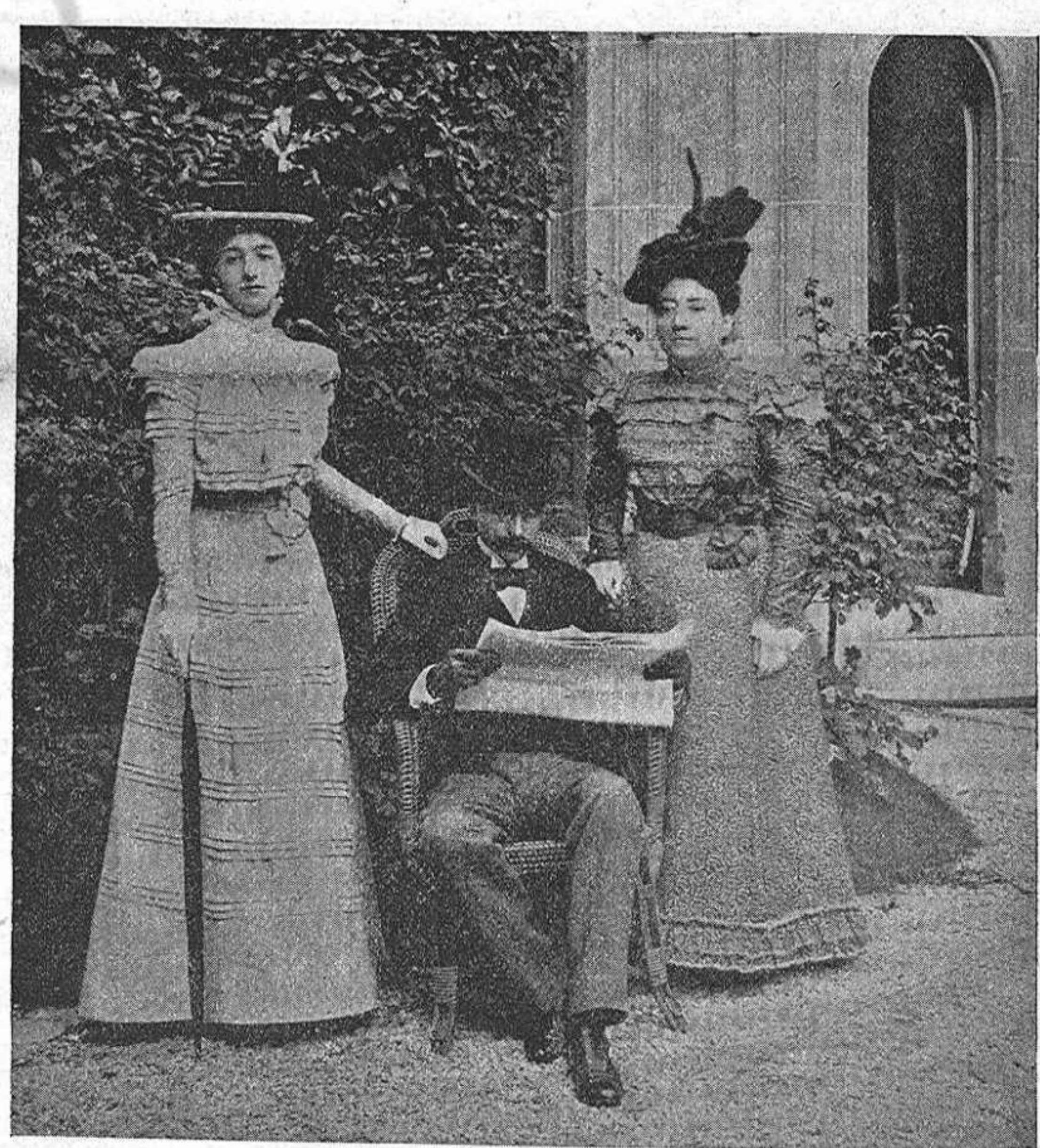

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMERS ATRASSATS: DOBLE PREUANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagorri)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2·50

La famosa familia Humbert.—Una estafa de cent milions

FREDERICH HUMBERT
jefe de la familia estafadora.MARÍA DAURIGNAC
sa cunyada.M. HUMBERT
pare del famós estafador (avuy difunt).

El matrimonio HUMBERT y sa filla EVA.

DE DIJOUS Á DIJOUS

UN dels successos que més han cridat l'atenció ha sigut la captura de la família Humbert, efectuada á Madrid. Set mesos que havia fugit de París després de realisar un címul d'estafas per valor de 100 milions de frances. Faya molts anys que la broma durava; la família Humbert portava una vida de príncep, y mentre algunes espanyoles sembla que s'aprofitaven de les seves maniobres fraudulentes, els tontos se deixaven caure en les telas que 'ls hi tenían parades, deixant-hi 'ls seus capitals.

Per últim el diable va tirar de la manta i la família va desapareixer, emportantse'n á Madame Humbert qu'era l'ànima del negoci, 'l dictat d'estafadora genial.

A pesar de les pesquisas realitzades per la policia francesa, la família Humbert va ferse fonedissa; no havia deixat ni rastre. El nacionalisme qu'en les seves campanyas de descritió no repara en medis, atribuït la impunitat dels estafadors á influències de homes polítics que ocupan llocs elevats, als quals senyalaven com á còmplices dels culpables. Si no 'ls agafan—deyan—es perque 'l govern té interès en ocultarlos.

Aquestes acusacions s'han desvanescut ab la captura de la famosa família, realitzada en virtut de un anònim dirigit al embajador francès. Descubert el domicili que ocupaven, la policia espanyola no té altre mérit que 'l de haver procedit á la seva detenció.

Els estafadors vivien en família, mitj de amagatots, en una habitació modesta del carrer de Ferraz. Apenas se feyan ab ningú. Sols algú vehí tenia ab ells relacions de amistat, prenentlos per belgues.

Al efectuarse la detenció causà no poca sorpresa que no posseïssen de molt les riquesas que se 'ls atribuïan, dada la importància de les estafadas que havien realitzat.

Transportats al Abanico, y mentres esperaven que quedés ultimat el manament d'extradicció parlaren ab distints periodistes, presentantse com á víctimas de la maldat humana. Mme. Humbert assegura que cantarà clar y que de les seves revelacions algunes persones avuy altament considerades ne ploraran.

Tenim, donchs, en perspectiva un nou escàndol judicial, que ab els apassionaments dominants en la vinya República, permet donar lloca á serias perturbacions.

La política á Espanya segueix encalmada. En Maura no cessa de demostrar qu'es un aprofitat deixeble dels jesuitas. Deya días enrera qu'en les eleccions próximes no hi hauria encasillats.—Y si s'han de perdre—afegia—no hi fa res; que 's perdon.

Poch havia de tardar en aclarir—6 miler dit en embrollar—el concepte, mitigant el rigorisme de una semblant declaració. En efecte: en Maura ha dit dítimament que no encasillarà candidats, però sí qu'escriurà als governadors de les províncies perquè apoyin ab tota la influència oficial als qu'el govern designi. Es á dir, sino escrit en el paper, portarà l'encasillament de memòria.

A la fi en Maura haurà lograt que tothom se 'l prengui riuent... ey, mentre no arribi l'hora de que de les rialles ne vinguin las plorallars.

Per la seva part en Sagasta segueix ferm en la deria de donar unitat y consistència als desexits del seu partit. Eu una cosa ó altra s'ha de entretenir.

Ell y en Montero Ríos traballan d'acord havent redactat un programa... després de lo qual han anat á palacio á ensenyarlo á las institucions y veure si 'ls hi està bé.

Y diuen que 'l tal programa es molt democràtic... Calculin si ho serà havent anat á buscar la sanció de la realesa, qu'es respecte á la democracia lo que la dona en molts matrimonis... es dir: la part contraria.

PEP BULLANGA

EL GALL dels conservadors

La política dels partits monárquics se reduueix senzillament á veure qui's menja el gall.

El país es qui l'alimenta á n' aquell gall d'indi qu'està tan gras, passegant sempre plé de vanitat, el moch encés, las plomas estarrufades y fent el vano. El país l'ha de alimentar trayents'ho de la boca, ab las seves suadas y fins ab la seva sanch, quan las suadas no bastan, y 'l gall te gana... y lo qu'es la gana no l'acaba may.

Y no 's creguen que 'l tinguin tancat al galliner... no sevors: el gall es liure y campa pel seu compte, sense lleys que 'l trabin, ni guardians que 'l deturin. Se diu poder, perque tot ho pot.

Res el conté: la vinya, 'l camp, 'l hort del vehí estan sempre oberts á las seves corrierías. Moltes vegadas vos el trobareu dintre de casa vostra, y veureu qu'en un tancar y obrir d'ulls se us ha menjat el pés de la pastera y las provisións del restaurant. Es omnívoro y tot li fa bon ventre.

Naturalment, que ab tan merodeig y fartanera 's posa fet una torre de greix.

Quan arriba l' hora de plomarly y de rostirlo està qu'esclata: ell sol basta per alimentar á l'Estat, servit á tanlla en la colossal greixonera del pressupost. Cad' any han de aixampliarla aquesta greixonera, perque cada any també resulta 'l gall més gros.

Tota la gracia dels dos bandos que turnan en el poder estriba en veure qui d'ells hi clavará 'l forquilló y 'l tallant pera ferne bossins y repartirlo entre 'ls amicis.

Destrossar el gall y distribuirlo es governar: això y res més.

En tot cas el talent y 'l mérit del cap de taula consisteix en tenir als comensals contents, ab tot y reservar-se per si y pels seus íntims els bossins més substancials.

Aquesta tasca, á primera vista tan senzilla, es

TERESA DAURIGNAC
muller de Frederich Humbert, inventora y directora d'aquesta colossal estafa.

més difícil de lo que sembla, contant ab que 'ls que 's creuen ab dret á menjar gall, se regeixen únicament pels seus apetits y concupiscencies, y quan se

Els amos del gall

—Aquest any son per nosaltres els talls mes fins y mes grossos:

la colla del altre torn,
si té fam qu' esperi 'ls ossos.

tracta d' endrapar no coneixen respects, ni tenen aturador.

Menjarse 'l gall veus' aquí tot el programa dels governants dels partits monàrquics.

Si alguna cosa l'entristeix es que no sempre se l pugui crupir ab la tranquilitat y la bona armonia que desitjaran, recelos y alarmats, uns cops per l oposició dels seus rivals aspirants a reemplas-sarlos al menor descuyt que tinguin; altres vegadas, casi sempre, dividits, enfutismats ells ab ells, fins al extrém de tirar-se els plats ab els trossos de gall pel cap.

Tal es lo que fa poch va succehirli á n' en Sa gasta.

**

Tothom sab ab quant carinyo D. Práxedes criava 'l gall.

Cada vegada qu' entre 'ls seus apuntava un disgust, un síntoma qualsevol de divisió ó de discordia, en Sagasta 'ls cridava á capitul, y 'ls deya:

—Y ara? qué 'us heu tornat boige? Penseu que Nadal s'acosta: no 'us olviden del gall. Mireu com va creixent y engrairexantse... Mireu que maco qu' es!

Si no podia conseguir reduhirlos á l'obediencia ab aquest argument tan persuasiu, els enviaua á passeig.

Aixis va ferho ab alguns dels seus ministres, quan va creure que li comprometian la possessió del gall, els uns ab las seves tonterías, els altres ab els seus radicalismes de boquilla, que també son besties, quan se volen aliar ab el régime monàrquic.

Ab tot això 'l gall s' anava formant y Nadal ana va venir. Ja se 'l menjaven ab la vista els que per poderse'l menjar ab la boca passavan per tot.

Y no obstant, estava escrit que no podrian arribar á conseguirlo. La culpa va tenir 'l gall mateix, que plé de golafraria, va invadir els arsenals de la Marina, resolt á espicossar per valor de no sé quants barcos de guerra. Els que presencien aquest escàndol van alzar el crit al cel: prou en Sagasta se les hauria tingudas tiessas ab tothom; pero á lo millor va faltarli l'ajuda dels seus mateixos, y com eran molts més els que cridaven y li ensenyaven las dents que 'ls que acudiren á defensarlo, el gall, que ab la cridiadissa ja estava prou esparverat, pegà volada de boig y anà á caure á las mans de 'n Silvela, ab gran alegria dels conservadors.

Hi ha que advertir que 'ls silvelins de molt temps venian fentse 'ls desmerjats; deyan qu' encare tenian el ventrell brut de l' altre gall que varon cruspirse y que va ser per ells una mica difícil de parir... Pero tot això eran camàndules, tractes y contractes establerts entre 'ls cap-pares de las dos pandillas... Perque aixis que 's van veure 'l gall á las mans— Ma noy, qué pesal!—varen exclamar, y no'n vulguin més de salivera.

Ja que 'l tenim, tontos seríam de amollarlo—deyan ab els ulls encandilats. Y afegian:—Fora escrípuls y á la taula ab ell!

Vels'hi aquí com el gall de aquest any que 'n Sagasta criava ab tant amor, son els altres els qui se 'l menjari.

**

Pero 'se 'l menjaran en pau?

Aquí està 'l quid.

Sembla que no hi ha res al mon que uneixi tant als homes com asseure's á taula pera menjar junts. Y no obstant, ab els polítichs acostuma á succehir tot lo contrari. En l'oposició, es á dir, mentres dura 'l dejuni, encare s'avenen. Pero á penas entaulats comensa la discordia. Els tavallons solen convertir-se en bandera de guerra intestina, y forquillas y

ganivets en armas de combat. Si á la taula es ahont se coneix la bona criansa de las personas, s'ha de confessar que 'ls polítichs de la monarquia no tenen modos.

Contémplinos sino avuy, en el moment de comensar el fartner; mirantse de rehull, murmurant, grunyint, amenassante 'ls uns als altres. Ab tot y ser el gall una pessa tan colossal, sembla que no n' hi haja prou per tots.

De moment ningú s'resigna á escurar els ossos; tote volen bons talls y tots creuhens tenir ells més drets que 'ls altres á que se 'ls serveixin. A tal efecte surten las historias de sempre: que si é tal ó qual que no era dels nostres se 'l atén y se 'l considera més que als qu' hem sigut sempre de la familia. Que si 'ls que han vingut á compartir ab nosaltres els goigs de l' hospitalitat, son dignes de que se 'ls tracti millor, porque may s'arrepenteixin de haver donat aquest pas.

—Sí, sí—fan alguns—trateulos bé y á l' hora menos pensada s'apoderaran de tot, fins de la casolla, per allò del ditxo: «Hostes vindrán que de casa nostra 'ns treuarán».

—Qui s'atreveix á parlar?—replican els que s'veuen bescantats.—Per ventura á no haver vindut á unirnos ab vosaltres, hauríau lograt cassar el gall tan depresa com ara?

—Si haveu vingut es per la gana.

—Sí... y per la gana vosaltres ens heu admés.

—¡Sou uns barruts!...

—Y vosaltres uns desagrabits!

—Pocas soltas!

—Indecents!...

**

Ab aquesta tessitura comensa 'l gran fartner.

El gall dels conservadors nutrit ab la sustancia del país, engrairexat á costa de las suades y la sanch dels espanyols, ha de servir únicament pera que 's donguin en espectacle les renyinas dels que han sigut cridats á menjarse'.

—Que no hi haja encare una mà de ferro per agafarlos pel clatell y amorrallos á la greixonera!

P. K.

ALEGRÍA

OTHOM es ditxós en aquests venturosos días.

Sant Tomás porta á las casas hermosos galls d'India qu' esvalotan els celoberts ab els seus alegríes gic gochs.

Nadal ompla las taules de turrons y 'ls estómachs de trasballos.

Cap d' any recorda á tothom sss bonas amistats y van y venen felicitacions y venen y van regalos.

Els Reys Sants colocan juguetes á las sabatetas dels nens, preuhadas joyas al elegant calsat de las senyoretas y algun cigarro y la clau als grandassots que aspiran á plantarse d' homes.

Y de sant Tomás als Reys tot son cansons, xampany, alegria. El passeig de Gracia, el carrer de Fernando y totes las vías principals estan enlluernadoras de sedas vistosas, joyas brillants y ullets encemedors. S' omplen las iglesias pera ohir l' alegre missa del gall; s' omplen els teatros pera gosar de las extraordinarias funcions; s' omplen els cafés de las famílies que rematan el succulent dinar invitint l' Alhambra ó el Colón; s' omplen las tendas pera provehir de lo que han de dur els Reys, dei

Y per ensenyantar de aquesta manera las vergonyas, se priva als Ajuntaments d' elegir als seus arcaldes, qu' es lo que deuria ferse si havia de respectar el modo de ser y de pensar de una ciutat, y sentar las bases de un' administració correcta y ordenada.

Lo qu' está succehint ens produueix l' efecte de una prestidigitadors bunyols que al barallarse's tiran pel cap els cubilets de doble fondo.

Fuera!

**

Per fi 'l dimars la situació va sortir de cuidado, donant á llum el nou arcalde.

No va ser ni 'l de 'n Planas y Casals, ni 'l del Henrich. Entre la Plassa Real y 'l carrer de Córcega, en Maura va partir la diferència, quedantse al convent dels Jesuitas, carrer de Caspe.

L' agraciat Sr. Monegal es coneugut per las relacions amistoses ab els Loyalists, y ademés perdigo-teja.

Qui ho havia de dir pochs anys enrera, quan els governants de la restauració deyan que s' havia de

seguir la guerra de Cuba fins á gastar l' últim home y l' última peseta...

Avuy Cuba forma una República independent, y en qualitat de tal, ja té en el nostre país els seus representants diplomàtics. L' altre dia va instalarse á Barcelona el Cónsul general, enarbolant la bandera de la estrella solitaria, que signé saludada ab entusiasme pels cubans aquí residents y ab gran simpatia pels fills de Barcelona.

**

Si una cosa consola, es que poch després de una guerra tan mortifera y de resultats tan funestos per la nació espanyola, no haja quedat ja ni la més petita espurna de resentiment.

La nostra rasa será sempre noble y generosa. Las discordias de familia s' olvidan per bé de tots.

Y no perque Cuba haja lograt la seva emancipació, deixarà de ser una de las filas predilectas de la mare Espanya.

Inglaterra, Italia y Alemania tenen un compte pendient ab Venezuela... Res, una futesa, l' valor de unas petites indemniscions, y no podentlo percibir á las bonas, perque en aquella República, minada per tota mena de disturbis, no hi ha un quarto, han anat á reclamarlo ab els seus acorassats.

Si aquest exemple s' extenguerá á la vida civil qué n' succehirán de vituperis!

Afortunadament al acreedor que va á cobrar un compte revolvi en má 'l ficar á la presó.

Lo qual val dir que han progressat més els homes que las nacions, las quals mantenen encare en plé sige xx l' exercici de la pirateria y 'l pillatge.

En La Publicidad s' ha obert una suscripció pera socorre al Sr. Pey y Ordeix, que 's troba malalt á Capellades y en una situació apuradíssima.

No duptem que tots els homes amants de la llibertat del pensament portaran el seu óbol á l' administració de La Publicidad. Que no 's puga dir que 'l poble olvida als que sufreixen per haver plantat cara als llops del clericalisme.

En Maura ha comensat á posar en planta 'ls seus projectes regeneradors. Hi havia á la universitat de Valladolid un rector que permaneixia allunyat de la política; donchs ja no hi es.

En Maura no ha parat fins á ferlo destituir, posant en el seu lloc á un antich gamacista y avuy silvestra acerírim.

Aixis va prenent realitat allò que deya desde 'ls bancs de l' oposició:—«Sefiores: precisa hacer la revolución desde arriba.»

Rahó tenia la vella que no 's volia morir may per veurem sempre de novas.

Vegin els traballadors si ho es de nou aquest telegrama dirigir á n' en Vadillo, la cabra trista de la situació conservadora, un dels ministres més vaticinistes del actual govern:

«A nombre propio y por acuerdo de la Sociedad Tres classes de vapor, de Barcelona, tengo el honor de felicitar á V. E. por su avvenimiento al ministerio de Obras públicas.

Los trabajadores deben á V. E. gratitud, y deuen que sepa que no le tienen en olvido.

En nombre de la Sociedad y en el propio queda á su disposición, Ramón Fontanals.»

Y ara nosaltres treballém ab tota l' ànima y plena de desinterés per l' adveniment de la Democracia republicana, ab l' idea de que las classes obres tinguin un camp abonat abut puguen desarollar las seves teories sociològicas.

Perque surti un Fontanals, y en nom dels obrers, se 'n vagi darrera de la cabra trista, sens dupte perque se li ha figurat vèneli 'l bragger.

No obstant, encare m' faig la ilusió de creure que no hi haurà un sol obrer que 'n vulgi fastar ni una gota de aquesta llet saturada de microbis clericals.

CARTA DE FORA

MARTORELL, 20 de desembre
En la Casa gran de aquesta vila hi passan certs misteris que son difícils d' aclarir. Segons rumors s' han fos de la caixa municipal, arra com ara, no mes que sis mil pessetes, haventhi qui creu que la cantitat desfalcada es encare mes grossa... Al efecte se citan noms que m' absinth de reproduir. Prefereixo preguntar: «Per quan guarda 'l governador de la província las visites de inspecció?»

VILAPLANA, 17 de desembre
No 'n va tenir prou 'l home negre ab predicar desafiat contra 'ls periódics liberals de Barcelona, que prenen embestida determinada á visitar a alguns dels suscriptors que 'ls tenen, induintlos á deixarlos y a suscriure's en cambí a altres que, com El Correo Catalán y La Veu de Catalunya, portava previnguts y amagats dins de la sotana. Cert es que de alguna casa tingüe de anar-se'n ab un pam de nas y sense que de seguir li ha guessin, quedat gaires ganas de tornarhi; pero alguna pena s' ha de passar per exercir l' ofici de corredor de suscriptors á cambí de la comissió que això pot proporcionarli.

ARTES, 20 de desembre
El diumenge, 7 del actual, ab l' idea de treure concurrencia á la funció que 's donava en el teatre bon se posa en escena Lo cor del poble, en el Centre catòlic tres ó quatre pallassos de la confraria varen fer una mica de comedia, acabada la qual y per donar gust als cors y óvates que formavan el concurs, el regidor Sr. Canó feu un salt mortal passant de adroquer a poeta. Els versos que llegí, si versos poden anomenar-se, son una tirallonga de insults contra La CAMPANA y 'ls que la llegeixen.

Bon clar se nota que al observar la preponderancia que son valent periódicu ha adquirit en aquesta vila no poden reprimir el seu despit. No obstant, no ignora ningú, que l' hipòcrita regidor, quan tenia establetimet á Barcelona era lector constant de La CAMPANA, de La Esquella, y del Diluvio. De manera que tots els insultos que mereix es ell. Y bon profit li fassin.

REUS, 18 de desembre
Els vindrà á la memoria als directors de La CAMPANA y La Esquella de La Torratxa un senyor que té per nom

BATALLADES

durant que la vara es el manubri de la màquina electoral.

Y per ensenyantar de aquesta manera las vergonyas, se priva als Ajuntaments d' elegir als seus arcaldes, qu' es lo que deuria ferse si havia de respectar el modo de ser y de pensar de una ciutat, y sentar las bases de un' administració correcta y ordenada.

Lo qu' está succehint ens produueix l' efecte de una prestidigitadors bunyols que al barallarse's tiran pel cap els cubilets de doble fondo.

Fuera!

**

Per fi 'l dimars la situació va sortir de cuidado, donant á llum el nou arcalde.

No va ser ni 'l de 'n Planas y Casals, ni 'l del Henrich. Entre la Plassa Real y 'l carrer de Córcega, en Maura va partir la diferència, quedantse al convent dels Jesuitas, carrer de Caspe.

L' agraciat Sr. Monegal es coneugut per las relacions amistoses ab els Loyalists, y ademés perdigo-teja.

Qui ho havia de dir pochs anys enrera, quan els governants de la restauració deyan que s' havia de

Joseph Carbonell Alsina que al any 1898 hi actuava de col·laborador? Suposo que sí. Donchs per si no ho saben, ara's troba á la capital de Tarragona dirigint un periòdic ultramontà que té per nom *La Cruz y*, segons se veu, li dona la direcció del dit diari *muy buenos cuartos y es muy amado* de la gent de sotana. Donchs ja veuen com s'ha convertit dit senyor. Era el mes *heretje* y are es el bè mes pacífich del romat carcunda de Tarragona. Els semanaris que veuen la llum en dits ciutats *La Avanza* i *La Justicia* han emprés ab l' aplauso del públic tarragoní una bonica campanya contra la *ilustre* personalitat del senyor Carbonell y contra'l diari que dirigeix, pero, may, als atacs que aquells li dirigeixen contesta. Fa'l sort.—Hasta un' altre...—*Un obrer reusenc.*

CAPELLADES, 17 de desembre
M'atreveixo á demanar un petit esquena en *LA CAMPANA* pera las quatre ratllas següents: Tenim á Capella des un ferrador que á la quènta no vol fer distinció entre 'ls mossos que lloga, y cambia sovint, y els parroquians que portan ferraduras. El tal fulano's deu creure estar en el seu dret al revertant á qui té la desgracia de caure á las seves grapas y estar baix las seves ordres. A las cinch del matí ja 'ls fa traballar y després de descuidar-se de ferlos berenar á la tarda, 'ls hi estafa mitj' hora al dinar y un quart al esmorzar. Pensant ab la llei de'n Dato y veient que qui pot y deu no's cuida de posar els peus á rotlo á aquest poll ressuscitat sense ànima, ve á la punta de la llengua alló de: *¿Qué som al Africa pot-ser?*

"¡QUITE V. JIERRO!"

MIGO, quinxa manera de repicar el bombo els bullangueros diaris de la vila del Os y del Arbós! Al sentir els seus crits d'entusiasme, qualsevol se pensaria que un nou Colón, fill de Carabanchel ó de Pinto, ha descobert una nova Amèrica.

«No l'senten l'alborot?»
«La policia espanyola s'ha cubert d' *immarcessibles laurets...* El nostre servei de seguretat ha donat probas de lo que val quan està ben dirigit...»
«Espanya s'ha rehabilitat als ulls del món...»
«Boca abajo 'ls Macé, els Gorón, els Lepinel...»
«Com els nostres agents no n'hi ha d'altres...»

Y bé: ¿qué ha succehit que dongui motiu á aquest escàndol?

Res. Que l' altre dissipa un inspector de policia, acompañat de quatre números, va detenir en un primer pis de Madrid als famosos estafadors francesos Humbert-Daurignac.

Per aquest fet, en el fondo tan ignocent y trivial, la premsa madrilenya posa als nívols l' olfacto de la policia espanyola y 's desfá en elogis ponderant la seva perspicacia, el seu talent, el seu extraordinari cop de vista que ha deixat parats—dihuen els referents diaris—á tots els guindillars del món.

«Ni la policia francesa, ni l' inglesa, ni l' alemana, van saber detenir als Humbert,—escriuen els periódichs de la Cort.—La seva pista semblava irreversiblement perduda; tots els esforços del govern francès havian resultat estérils. Y al fi apareix la policia espanyola y ella es la que logra posar la mà al demunt d' aquesta célebre família. ¡Quin honor pel *cuerpo!* ¡Quina gloria per Espanya!»

Parlén á pams, senyors diaris. Si ni la policia francesa, ni l' inglesa, ni l' alemana, van saber detenir als Humbert, va ser senzillament porque 'ls Hubert no eran á França, ni á Alemania, ni á Inglaterra, sinó á Madrid. No sent á la seva terra, diguin vostès, ¿com havíran de detenirlos allà?

En canvi, avuy queda ja fora de duple que, á pesar d' haver estat vivint la familia d' estafadors á la Cort des de l' 1 de Maig, fins el 20 de Desembre no ha sigut atrapada!... Aquesta es la prova més palpable de la candidat de la nostra policia.

J'una familia composta de sis persones—conegudes de tothom per haver publicat el seu retrato tota la premsa d' Europa y de las quals totes las autoritats posseïan la targeta fotogràfica,—una familia tan célebre y numerosa, arribar á viure més de sis mesos á Madrid, freqüentant cafés y sitis públches, tenint conversas ab els mateixos polissòns, sense que 'ls habilitados agents de seguretat sapi-guessin adonars'...

«Volen incapacitat major?»

—Pero lo cert es que al últim han sigut detinguts —dirà potser algú.

Veritat que sí, pero ¿com y en quina forma s' ha realitzat la seva detenció?

—Reconstitúim els fets.

La familia Humbert, escapada secretament de París, arriba á Madrid, com hem dit avans, el dia 9 de Maig y s'instala en un pis del carrer del Marqués d' Urquijo. ¿Qué veu de tot això la policia? Res.

A darrers de Juliol els Humbert troben petit el seu allotjament y 's trasladan al carrer de Ferraz. Y la policia... continúa no veyste res.

Aposentats al fi á gust seu, els apreciables estafadors passejan pels carrers, fan compras, surten en cotxe, van sovint al Museu de Pinturas. Y la policia... sense veure res.

¿Ahont es la seva perspicacia, tan alabada per la premsa madrilenya?

Diguém la veritat. La familia Humbert va preferir venir á Espanya, poguent anar á Inglaterra ó á Alemania qu' eran més á prop, perque, coneixedora del *panyo*, va suposar que aquí 'l servei de vigilància badaria, com realment ha batat, y ab tota la boca, durant més de sis mesos.

Pero un dia un qualsevol, un observador descobriu agafa la ploma y escriu al cónsol francés: «Senyor: La familia Humbert viu á Madrid, al carrer de Ferrez, número 33, principal.» El cónsol, sense perdre un moment, porta la carta al governador civil; el governador la passa á la policia, y aquesta, sabent per l' anònim delator el carrer, el número y 'l pis ahont els estafadors estan allotjats, hi va una nit, rodeja la casa, truca á la porta, els fulens obran y, naturalment, sense la més insignificante molestia els atrapa á tots poch menos qu' en camisa. ¿Volen fer el favor de dirme ahont es el mérit d' aquest servei?

«No li sembla, amich lector, que per una cassera d' aquest gènero no 's necessita gos, ni fura, ni sisquera escopeta, y que això que ha fet la policia ma-

—Pàrat, burret ignocent,
qu' hem d' anar seguint la broma;

pàrat, que t' haig de donar
la contestació de Roma.

drilenya ho fá qualsevol guarda-passeigs tulit y borni?

Quedém, donchs, en que la cacarejada habilitat de la policia de la Cort es un infundi com una casa, y que si la detenció dels Humbert s' ha portat á cap se dura pura y exclusivament á la infalible y ben documentada denuncia d' un desconegut, sense la qual els ilustres tarongistes francesos continuarián, ab tota seguretat, passegiantse per Madrid com ho havian fet fins ara, á las barbas mateixas dels espanyolíssims polissòns, coronats avuy de llorers per quatre diaris que semblan no tenir altre propòsit que pendre'l pèl al públic.

Que celebrem la presó dels dous Baldomeros francesos, no hi ha que duptarho; pero convé que cada cosa quedí en son lloch.

La policia espanyola es... lo que es, y no ha de ser l' última hasanya seva la que la fassi semblar lo que 'ls bromistas diaris de Madrid volen donarnos á entendre.

Per lo tant, prou saragata, y á desar el bombo desseguide, senyore de la premsa de la Cort.

Cobrin en bon' hora els guindillars madrilenys la part que 'l govern francés vulgi concedirlos de la recompensa promesa per aquest servei; pero, per lo que toca á la glòria, al mérit professional, callin, homes, callin, que ja hem rigut prou aquests días, sentint cantar las seves estupendas proeses!...

FANTÁSTICH

NADAL

Ha nascut el bon Jesús!
Per salvá al gènero humà
donará amorós la vida,
llensará somrient la sanch.

I

El rectò s' assenta á taula.
—Majordona, ja heu pensat
lo que aquesta hermosa fetxa
diu á tots els bons cristians?
—Ja sabeu qu' es aquest dia
el més alegre, 'l més gran
del trescents xixanta y pico
que sol haverhi cada any?
—Oh, rector! No 'm feu l' ofensa
de creure que hagi olvidat
el significat dolçissim
de la festa de Nadal.
Jo, catòlica perfecta;
jo, serventa del altar;
jo, lliurada de la taca
del pecat original
y d' altres pecats que 'm callo
perque ara no fan al cas,
évolet que de ma memoria
borri 'l recort celestial
d' aquest dia incomparable,
per tot el món celebrat?
—A veure donchs, expliqueume,
que heu arreglat per dinar?
—Molt millor que mas paraulas
de segú us ho explicaran
la vostra vista desperta
y 'l vostre intelligent nas.
—Majordona, es ja la una,
no 'm feu glatí enrahonant!
Porteu, porteu lo que hi hagi,
y seyeu al meu costat!—

Quan compareix la sopera
quín perfum més ff y més gras!
El rector, ple d' entusiasme,
se 'n clava un plat... hasta allà.

Després de la sopa, l' olla,
ipero quin' olla, germans!
Butifarra de primera,
una pilota de pam,
dugas cuixas de gallina,
cigróns, col blanca, ila mar!

Per fi apareix magestuosa
la gran cassola del gall.
¡Quin gall, gloriós Sant Antoni!
Sembla que l' hajin daurat
aquests que dauran imatges
¡La baba al rector li cau!

—Majordona, quan se portan
presentes tan ben adornats,
s' han de portar sots tálam.

—Correu, doneume 'l trinxant!

—Ella riu, ell pren la cuixa,
y tot posantsela al plat,
per centéssima vegada
torna á repetí 'l dols cant:

—¡Ha nascut el bon Jesús,
per salvá al gènero humà!...
Majordona, majordona,
¡ja ho veieu com 'l ha salvat!

II

El pobre mestre d' escola,
encongit y tremolant,
se passeja á grans gambadas
pel seu menjador gelat.

Fa set mesos que no cobra;
els deixebles, pretextant
que 'l escola es massa freda,
l' han casi bê abandonat.
A la llar el foc no hi brilla;
un ventet com pols de glas
se n' entra per las escletxas
de finestras y portals,
duent fins á aquella cambra
el resso d' alegres cants
y 'l perfume dels galls que 's couhen
á la casa del costat.

—Avuy es Nadal! —murmura:—
¡Bonich dia de Nadal!

Mentre els veïns celebran
la gran festa dels cristians,
sentats entorn de la taula
hont no hi falta 'l sabros gall
ni 'l porró un moment reposa,
corrent sempre de mà en mà,
el pobre mestre d' estudi

—¿cómo s' apagará la fam?
Al celler no hi ha una ampolla,
á la panera ni un pa,

á la tenda ja no 'm fien,
l' alcalde m' ha contestat
que 'l pagar es cosa seva,
el secretari no sab

quán ni com vindrà els quartos
que se m' estan adeudant,
el rector casi ni 'm mira,
els senyors passan de llarach.

els pobres... prou feyna tenen
en no caure al meu costat!...—

Y segueix la passegada
pel menj-dó, amunt y avall,
en tant que 'l vent de Desembre
va portant aquest dols cant:

—¡Ha nascut el bon Jesús!
Es la festa de Nadal!»

—¡Sí! —murmura 'l pobre mestre,
quedant un moment plantat
y mirant desert l' armari

y sense celíu la llar:
Ha nascut el bon Jesús,
per salvá al gènero humà,
però iay! dels mestres d' escola
sembla que se 'n ha olvidat.

C. GUMÀ

UN CAS

o ja ho veig: á un home com el general Borbón es una picardia privarlo de jugar. ¿No diuen qu' es tio del rey? Y no té ell mateix las seves pretensions á la corona de França? ¿Donchs per quins cinch sous se li ha de impedir que fassi 'l paper que li correspon en el joch de cartas?

El governador de Madrid, perdonim que li digni, n' ha fet una com un cove. Per mes Sánchez Guerra que s' anomeni, y per mes declarada que tingui la guerra al joch, se 'm figura que havia de guardar alguns miraments á un general, que al seu apellido de Borbón, reunia la qualitat de president del circul de *El Basto y la Espada*.

El *Basto y la Espada* si, senyors: aquest deu ser el títol per mes que, sens dupte per error, els periódichs l' anomenin: *La Pluma y la Espada*. ¿Qué hi té que fer la ploma en un garito? Repetim'ho, donchs: el *Basto y la Espada*, ó á l' inversa: la *Espada y el Basto*: en el tresillo, volta de lleys.

Un cassino titulat així cumplia 'l seu objecte es tirant l' orella al pobre Jordi: y ademés: ¿qué per ventura era ell sol á Madrid en ferho?

Quan el general Borbón va rebre ordres de que tenia que plegar, perque així ho havia determinat el Sr. Sánchez Guerra-Bueno, —va dir—plegaré ab tot y que aquesta prohibició 'ns tira per portas; pero ha de plegar tothom. O tots moros ó tots cristians. Si arribo á saber qu' en un altre cassino 's juga, 'm pose á jugar jo també y no hi haurà Sánchez Guerra, ni Sánchez Pez que 'm detingui.

¿Volen res mes acomodat als eterns principis de la justicia distributiva? Així, fixos sempre 'ls ulls en aquests principis, es com se conquistan las coronas. Y en aquest punt, tal dit tal fet: el general va tenir paraula de rey.

Nada menos que per medi del telèfon va comunicar al governador que sabedor de que en tal cassino aristocràtic s' havia armat una partida de *baccarat* de cent mil dinonis, el circul del *Basto y la Espada* s' posava á fer lo mateix desde aquells moments.

Y no tenintne prou ab parlarli de lluny pels fils telefònichs, determiná anarli á dir en persona, perque qui cara veu, cara horra, y ja no seria un general com cal si no signés valent.

Per un Guerra, un Guerrero. Ja 'ls tením encarats. Ja 's posan tiessos tots dos. Ja 's dirigeixen màtualement paraules de aquelles que vibran com las cordas de un' arpa quan las esgarrapan.

—Que jo soch fulano.
—Y jo sutan.

—Que jo li avisat que 's jugava, perque 's juga.
—Que no es vesté qui está encarregat de cumplir els serveys de policia.

Y ja l' un agafa al altre per la cintura. Y ja l' altre agafa á l' un per las solapas y 'l sacseja.

—Me donarà compte de aquesta ofensa. ¿Ho té entès?

—De lo que li donaré compte es de que desde aquest moment queda arrestat.

—¿Qui jo? Un general del exèrcit... Un tio del rey?

—Valiente tio!
—Cuidado ab el parlar.
—Vaja, prou: ja está dit; queda arrestat.

Per efectuar el traslado del candidat al trono de

L' Any nou á Espanya

—Mira, menut, quin papu t' espera aquí.

Fransa á la Capitanía general de ahont depén mentre no cenyexi la corona, el Sr. Sánchez Guerra va oferirli un carruatje. Lo valiente no quita á lo cortés.

Pero l' general va refusarlo. Si li hagües ofert un caball menos mal: de rey á caball no va mes que un punt. Pero á falta de caball, va preferir per la caminata á peu, á tall de sota.

El Capitá general, tractantse de qui's tractava va posarli en llibertat, y va faltarli temps al futur rey de Fransa, per anar-se á vestir de gran uniforme y passejar el rumbo pels carrers de Madrid. ¿Per quan se reserva sino l' uniforme de gala?

S' havía fet corre que l' havían detingut y calia fer un acte ostentós de que alló de la detenció no era res, desde l' moment que poch temps després ja estava en llibertat.

Pero l' ofensa rebuda no havía de quedar aixís. Encarregà á dos amichs que anessin á trobar al Sr. Sánchez Guerra, y haventl al efecte aquests es crit una carta demandant hora pera veure'l y tratar del assumptu, el Sr. Sánchez Guerra va traslladar la carta als tribunals.

Y el honor!

Ara li fan el mánech. Y, segons notícias, li fan de la mateixa fusta ab que s' está tornejant el ceptre del futur rey de la futura monarquía francesa. A la quènta, mánech y ceptre quedarán illestos el mateix dia.

**

La qüestió està, donchs, *sub judice...* encare que aquí l' jutje, tractantse de un general, no es cap de primera instància, sino l' Tribunal Suprem.

El ran de guerra s' ha desentés del negoci. Que's consoli l' general, tenint en compte que tot sovint als països se 'ls subjecta á la jurisdicció militar. Bé s' ha de fer alguna vegada l' oració per passiva.

Per lo que respecta á nosaltres no 'ns queda mes qu' esperar tranquilament el resultat de la causa.

Sigui el que s' vulgi l' fallo, sempre resultarà una cosa: que l' Tribunal Suprem al últim fallarà un rey.

Per mes que sigui l' rey de la France chique.

P. DEL O

REPÒS

EMBLA que son en bon número 'ls fisionistas barcelonins que s' disponen á adherirse á la política de 'n Canalejas.

Ho fan per sentirse animats de tendencias radicale?

No es pas creible. Per què, si las tenian, s' han resignat a seguir fins a n' en Sagasta?

Més veròssimil es creure que obran solzament moguts per l' afany de canviar el rosegall aixut de 'n Sagasta, per una nova poma qu' encare està per encetar.

Pero la poma canalejista procedeix de l' arbre de la monarquia... y estiguinne ben segurs, quan hi van a clavar les dents la trobaràn corcada.

En Pradera y en Llorens van passar per Barcelona de retorn de Venecia.

El viaje de aquest parell de ancells ha donat peu a no pochs comentaris. Qui creu que anaren á veure al seu amo y senyor per inclinarlo á pendre resolucions enèrgicas en determinat sentit, y qui's figura que aconsellarli l' abdicació dels seus drets en el seu fill, que sent jove com es procurarà illuirse.

Si es aixís, podrán dir al tornar que han fet el viatge en vā.

El rey de les húngaras ni s' ha de moure ni ha de abdicar mentres visqui.

La seva condició de pretendent li val una rendeta no despreciable que desde Madrid li envian, ab la condició precisa de que ha d' estar quiet. Y bō es ell per consentir que se li estronqui aquesta ganga.

Lo que sembla mentida es que hi haja encare un sol carlí de bona fé que no s' hagi fet càrrec de aquesta truhaneria. Veritat es que la llana quan no cab al catell surt al front y tapa 'ls ulls.

Llegeixo:

«El Sr. Moret ha regresado de sus posesiones de Ciudad Real.»

Pero, escoltin qu' deya aquest senyor, en plé Congrés, que no tenia res, més que una casa de la seva dona y encare hipotecada?

¿Y donchs de ahont han sortit ara aquestes posicions?

Vells'hi aquí com més aviat s' atrapa á un Moret que á un Romanones.

De un article del *Avi Brusi*:

«Clarísimo es el programa expuesto de común acuerdo por los Sres. Silvela y Maura, Alhá y Mahoma de la nueva liturgia conservadora.»

De manera que Silvela es Alhá y en Maura Mahoma.

Pero ells á lo menos podrán dir: —Afártal's y dígan moros.

La qüestió del honor dels regidors de Barcelona encara no està resolta.

Els companys de consistori han nombrat una comisió investigadors, donantl un mes de temps rera que pugui posar la cosa en clar.

Pero se 'm figura qu' en lloc de aclarirla encare l' espressirà.

Hi ha qüestions que son com els tolls de llot: quan més se remenan, més s' enterboleixen.

Un pessiguet de pensaments; son de 'n Talleyrand:

.. De segur que las ocas fan moltes menos besietes que las que s' escriuen ab las seves plomás.

.. Absteniuvs de dir mal de vosaltres mateixos; ja s' encarregarán de ferro 'ls vostres amichs.

.. No es cert que 'ls anys fabriquin sabis; lo que fabrican el anys son vells.

SOLUCIONS

ALO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—*A-mor-ta-lla-da.*

2. MUDANSA.—*Peret—Paret.*

3. TRENC-A-CLOSAR.—*José Mesejo.*

4. ROMBO.—*C*

G A T

G O R R A

C A R D O N A

T R O N A

A N A

A

5. GEROGLÍFICH.—*Per bons postres, peras.*

Han endavatin totas ó part de las solucions del número passat els caballers: J. Sansolf Verdier, En Micalet y la Cirila de Figueiras, y Cuatre Gats.

CORRESPONDENCIA

Caballers: G. Busquets, J. Sansolf Verdier, Anidoc Ogaitans, Albertet de Vilafanca, Un. Humbert que no es de la familia y Parenostre: *No n' hi ha de fets.*

Caballers: Joseph Gorina Roca, Prats Petit, Musclús, A. Vitalla, F. Joonet, Pax Vobis, Julianito Freixa y I. J. G.: *Legítims de Agramunt.*

Caballer: A. Ganol: No hi ha temps pera retocarlas ni lloch pera destinarlas. —F. Carreras P.: Es bonica, pero ha fet tart pel motiu d' haverse hagut d' adelantar la sortida del número. —R. Trens: Una bona ilustració per un ventall de toros, pero res més. —Francisco Lienas: Van bé y gracias. —J. S. y M.: No es del gènero dels nostres setmanaris. —Una víctima: Y tal víctima y tal dolor! Aixó no s' pot aguantar. —Felix Cantimpló: Es una nota ben impresionada y arrodonida. Gracias; l' aprofitarém. —J. Costa y Pomés: Vosté tant valent com sempre. Gracias. —Ah, y que li probi 'l gall. —M. de C. (Càdiz): Y à vosté las butifarras *legítimes de cala Pepe-ta*. —Triqui-Traque: Els originals se reduixeixen ó s' amplifian á la mida que 's volen. —Cuatre Gats: Quatre tiros, dich jo. Aixó no es un sonet, això es una *narcisada del Toro*. —Enrique Bargués: *Tropo tarde. Sará per un' altra volta...* —E. Borras: No 'ns ha tocat la gracia de Deu. —Joan Jofre: Sant Feliu de Guixols se distingeix per bons poetes, es veritat. Esperém, donchs, que vosté serà un continuador de la missaga de trobaires. Lo qu' envia no vā. —Rafel Vilà y Casas: No 'n paga més que lo que s' encarrega á lo que *frapa* en un sentit ó altre; aixó vā com vā. —Saramandilla: El dibuix no resulta: té massa relleu. —Xim: Entra en cartera. No 'n fasscas, passan coses molt célebres ab lo dels Almanachs; no es culpa de ningú, es culpa de la cosa en sī... —Sized del Bárbaro: ¡Home, no sigui Sized! —Músculus: Aixó li dirán a la llibreria de 'n López. —Padrí Dragaprey: Disposi que no li escriguém particularment; el Currito 'ns ocupa tots els moments. ¡Felissas festas!

ALMANACH

DE
LA CAMPANA DE GRACIA
pera l' any 1903

Un volum d' unas 200 pàginas, plenes de caricaturas y de treballs en prosa y vers.

DOS RALETS! — SE VEN PER TOT

Imprenta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.

Dissapte que vé, 3 de Janer de 1903
LA CAMPANA DE GRACIA

8 páginas — Láminas en colors
10 céntims